

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2018. szeptember 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### **v é g z é s t :**

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2018. április 27. napján kihirdetett 3.B.183/2018/6. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy

- a vádlott lakóhelyeként feltüntetett cím a tartózkodási helye,
- a bejelentett lakcíme: ....,
- az új személyazonosító igazolványának száma: ...,
- a sértett anyja neve: vádlott leánykori neve.

A másodfokú eljárásban felmerült 22.240,- (huszonkettőezer-kettőszáznegyven) forint büntügyi költség az állam terhén marad.

### **I n d o k o l á s**

A Veszprémi Törvényszék ítéletének újabb - a Győri Ítéltábla 2016. március 6. napján kelt Bf.III.3/2018/4. számú végzésével történt hatályon kívül helyezését követő megismételt -eljárásban az elsőfokú bíróság a 2018. április 27. napján kihirdetett 3.B.183/2018/6. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a vádlottat testi sértés büntetében (Btk. 164.§ (1), (8) bekezdés I. fordulat). Ezért 3 év 6 hónap - börtönben végrehajtandó - szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a terhelt által házi őrizetben töltött idő szabadságvesztés be történő beszámításáról. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés 2/3 részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a vádlottal szemben a Veszprémi Városi Bíróság 13.B.486/2010/13. számú ítéletével kiszabott 2 év börtönbüntetés utólagos végrehajtását, valamint vádlott neve vádlott szülői felügyeleti jogát kk. törvényes képviselő sértett vonatkozásában megszüntette. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült büntügyi költség egy részének megfizetésére, míg az eljárás két alkalommal történt megismétlésével felmerült büntügyi költség tekintetében megállapította, hogy az állam terhén marad.

Az ítélet ellen az ügyész a kiszabott fő- és mellékbüntetés tartamának emelése, míg a vádlott és a védő felmentés végett jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.195/2018/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezés fenntartása mellett a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a megismételt eljárásra vonatkozó perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítást a törvényszék, amelynek eredményeként teljes körűen megalapozott tényállást állapított meg. Az ítéletéhez logikus és részletes indokolást fűzött, majd a megalapozott tényállásból a vádlott bűnösségére okszerűen következtetett és helytállóan minősítette a bűncselekményt. Helyesen döntött az időbeli hatályt illetően is, mivel az elbíráláskor hatályban lévő Btk. jelent kedvezőbb elbírálási lehetőséget a terhelt

számára. A büntetés kiszabása során irányadó körülmények közül az időmúlás nyomatékos enyhítő hatású, ugyanakkor vádlott neve vádlott előélete - az idősebb gyermeke sérelmére megvalósított bűncselekmény -, tovább a jelen ügy sértettjének fiatal csecsemőkor, a nála bekövetkezett maradandó fogyatékoság olyan súlyú, hogy a különös részi büntetési tételkeret középértékét közelítő tartamú szabadságvesztés kiszabását teszi indokolttá. Indítványozta az ügyész a közügyektől eltiltás tartamának arányos emelését is az egyéb rendelkezések helybenhagyása mellett.

A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakkal egyezően terjesztette elő indítványát. Álláspontja szerint a minden tekintetben megalapozott tényállásból más nem következhet, mint hogy a vádlott bűnös a terhére rótt bűncselekmények elkövetésében, felmentésére nem kerülhet sor.

Helyesen került sor az elbíráláskori anyagi jogi alkalmazására is, a vádlott javára kedvezőbb szabályok alkalmazása miatt. Az irányadó büntetési tételkerettel számolva a középérték 5 év. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság feltárta az irányadó bünteteskiszabási körülményeket, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Tény, hogy vannak a vádlott javára szóló enyhítő körülmények, azonban a súlyosító körülmények is olyan számban és nyomatékkal vannak jelen, amelyek nem teszik lehetővé, hogy azt irányadó középértéktől ilyen mértékben elmaradjon a vádlottal szemben kiszabott szankció. A vádlott felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el, ismét saját gyermeke sérelmére ezt a bűncselekményt. Külön súlyosító hatású az, miszerint a korábbi jogerős szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztésével kapott lehetőséget annak bizonyítására, hogy az egyszeri botlás, tévedés volt. Mégsem tartotta vissza ez a büntetés őt attól, hogy egy 4 hónapos csecsemő; a vér szerinti gyermeke sérelmére nagyon súlyos bűncselekményt kövessen el. Ezt fokozottan kell figyelembe venni.

Azt az erkölcsi és mindenki számára alapvető parancsot szegte meg a vádlott, hogy a szülőnek kötelessége minden áron a gyermek érdekeit szolgálni, őt védeni, gondoskodni róla. Ezt a vádlott nem tette meg. További súlyosító körülmény, hogy ez a csecsemő olyan súlyos sérüléseket szenvedett, amik egész életében végigkísérik, és az élete utolsó napjáig viseli a vádlott cselekményének a következményeit.

Mindezekre tekintettel indítványozta az ügyész, hogy az ítéletábra változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetésnek a tartamát és a mellékbüntetés tartamát is emelje fel, egyebekben hagyja helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.

A vádlott védője fenntartotta a felmentés iránt előterjesztett fellebbezését. Kifejtette, hogy az ítéletábra, amikor második alkalommal hatályon kívül helyezte a Veszprémi Törvényszék felmentő ítéletét, az indokolási körben írt elő kötelezettséget az elsőfokú bíróság számára. Ennek a törvényszék eleget tett, azonban igen komoly és téves következtetéseket vont le. Az alapeljárások során széleskörű bizonyítást folytatott le az elsőfokú bíróság, melynek anyagát a megismétlés alkalmával törvényesen felhasználta. Ugyanakkor most is csak a szakértők lényegében bizonytalan, kizárólagos alapú szakvéleménye áll rendelkezésre, amelyben annyit tudtak megfogalmazni, hogy egy alkalommal történt megrázással lehet összefüggésben a sértett gyermeknél kialakult állapot. Álláspontja szerint ez nincsen összhangban a Be. 4.§-ában írtakkal, miszerint nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a vádlott volt az, akinek a cselekménye következtében a rögzített sérülések bekövetkeztek. A rendelkezésre álló tanúvallomások közül továbbra is ellentmondásos és aggályos tanú 5 terhelő nyilatkozata, amely a szakértői álláspontnak sem felelt meg. A tanú szavahihetőségének és elfogulatlanságának ismételt ellenőrzésére bizonyítás során nem volt lehetőség, mivel a teljes nyomozati és tárgyalási anyag felolvasással lett megismételve, vagyis - a közvetlenség elvének sérelmével - a tanút nem idézte a bíróság. Továbbra sem tisztázott a nyilatkozatában, hogy egyszer vagy többször rázta-e meg előtte a gyermeket a vádlott, illetve ez

hónapokkal vagy napokkal az előtt történt, hogy a csecsemő kórházba került. A vallomását ezért ki kell rekeszteni a bizonyítékok közül.

Hasonló álláspontot foglalt el a védő a vádlottat gondozó pszichológus tanú vallomásával kapcsolatban is. Az ítélet tábla előírta A.A. előadásának az értékelését, amelyet ugyan meg is tett az elsőfokú bíróság, azonban ebben a vallomásban semmi olyan értékelhető adat nincs, ami a vádlott bűnösségére utalna. Nem vitásan a vádlott az újabb terhesség miatt speciális lelki és mentális állapotban volt, de ebből nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a vádlott bántotta a gyermekét. A.A. úgy nyilatkozott a tárgyaláson, hogy vádlott neve nagyon várta a gyermeket. Valóban ideges volt a vádlott abban az időszakban, de azért, mert félt, hogy nem adják haza a korábbi eset miatt az újszülöttet.

Amikor jelen cselekménnyel kapcsolatba nyilatkoztatta utólag A.A. a vádlottat, a úgy jellemezte, hogy a tehetetlenség és az értetlenség uralkodott rajta, nem tudta, hogy mi történt, és a tanú szerint őszintének tűnt. A.A.-nak a tanúvallomásában tehát nincsen olyan értékelhető tényadat, ami kétséget kizáróan a vádlott bűnösségét bizonyítaná, de még csak a bűnösség irányába sem mutat.

Nem indokolta meg kellőképpen a törvényszék, hogy törvényes képviselő tanú vonatkozásában miért tartotta abszolút kizártnak a gyermek bántalmazásának lehetőségét. Abban az időszakban, amit a szakértők meghatároztak, mint a traumás eset keletkezésének időpontját, törvényes képviselő felügyelete alatt volt a gyermek, nem az édesanyja vigyázott rá. A törvényszék és a főügyészség a vádlott terhére rója a korábbi elítélést, ugyanez törvényes képviselő vonatkozásában is fennáll. Tehát vele kapcsolatban is felmerül olyan adat, ami gyermek bántalmazására utal. Nem érthető, hogy az ő esetleges cselekvőségét és felelősségét nem vizsgálta a törvényszék.

A védő rámutatott, hogy a vádhatóságnak azt kell bizonyítania, miszerint a vádiratban foglalt bűncselekményt - kétséget kizáróan - a vádlott követte el. A lefolytatott bizonyítási eljárásból ezt megnyugtató módon nem lehet kijelenteni. Erre tekintettel felmentést indítványozott.

A vádlott csatlakozott a védője által előadottakhoz, illetőleg fenntartotta az első fokú eljárásban tett vallomásait. Kijelentette, hogy az első gyermeke sérelmére elkövetett cselekményt elismerte. Az előző büntetőügy adott egy olyan leckét, hogy az életben soha nem tesz többé ilyet. Előadta, hogy a kisfiát soha nem bántotta, soha nem rázta meg. Amióta ez az eljárás folyik, 6,5 éve, lelkileg úgy tönkre ment, hogy ebből már az életben nem tud kiszabadulni. Nagyon megviselte, hogy a kezei közül kapták ki a legkisebb gyermekét, akit a születése után nem adtak neki oda, volt egy halvaszülése, meghalt az édesapja, Mindezen keresztülment az eljárás tartama alatt. Nem mer tervezni. Van egy munkahelye, amit becsülettel megtartott. A munkája és a másik négy gyermeke a legfontosabb, akikkel rendszeresen kapcsolatot. Kifejezte, hogy nagyon fél a következményektől.

Az ítélet tábla a Győri Törvényszék ítéletét az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárással együtt, teljes körűen felülvizsgálta a Be. 590.§ (1) bekezdés értelmében, tekintettel arra, hogy a Be. 583.§ -ában írt korlátozott felülbírálat alkalmazására a másodfokú eljárásban lehetőség nem volt, mivel ezt a jogintézményt ilyen formában nem tartalmazó a büntetőjárásról szóló 1998. évi XIX. tv. hatálya alatt került sor az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalára, a jogorvoslati lehetőségekről történő figyelmeztetésre, annak jogkövetkezményeiről szóló tájékoztatásra és a fellebbezés bejelentésére.

A fentiek szerinti felülbírálat eredményképpen sem az ügyészi, sem a védelmi fellebbezést nem találta megalapozottnak az alábbiak szerint.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendtartási szabályoknak megfelelően folytatta le, bizonyítási tevékenysége során olyan abszolút hatályon kívül helyezést eredményező hibát nem vétett, mely a felülbírálatot akadályozta volna.

A törvényszék a 2018. április 3. napján érkezett ügyet haladéktalanul kitűzte a soronkívüliség okán első lehetséges határnapjára, mely 2018. április 27. napja volt.

A Győri Ítéltábla Bf.III.3/2018/4. számú (indokolási kötelezettség nem teljesítése miatt hozott) hatályon kívül helyező végzésének útmutatásai szerint az elsőfokú eljárás idején hatályos 1998. évi XIX. törvény 287.§ (4) bekezdésében és a 404.§ (4) bekezdésében meghatározott könnyítő szabályok helyes alkalmazásával ismételte meg a bizonyítást. A terhelt kihallgatását követően felolvasással tette a tárgyalás anyagává a tanúvallomásokat, az igazságügyi orvos-szakértői és a hozzá kapcsolódó egyéb szakértői véleményeket, melyek a gyermek sérüléseire, azok keletkezési mechanizmusára, az egészségi állapotára vonatkoztak. Felolvasta továbbá az alapeljárások tárgyalási jegyzőkönyveiből a vallomásokat, továbbá a szakértők nyilatkozatait. Bizonyítási indítványt senki nem terjesztett elő. Ismertette a nyomozati iratokat, majd ügydöntő határozatot hozott.

Az ítéltábla nem osztotta azon védői álláspontot, hogy továbbra is felderítetlen a tényállás, mert a szakértők álláspontja bizonytalan, egyes releváns tanúk vallomása pedig ellentmondásos. Azzal sem lehet egyetérteni, miszerint a törvényszék ismét adós maradt a bizonyítékok egy részének értékelésével. Először is a megismételt eljárásban senki nem kérte tanú 5 tanú kihallgatását, tehát a bíróságnak nem volt oka idézni. A közvetlenség elve már az 1998. évi XIX. törvényben sem került rögzítésre, ezen túl a tanút többször kihallgatták az alapeljárásokban.

A törvényszék az ítélete 20-21. oldalán részletesen foglalkozott tanú 5 nyilatkozataival, amelyek releváns információja szerint vádlott ideges állapotba került, ha sírt a sértett és megrázta. Ebben a vonatkozásban fogadható el a tanú vallomása, mert összhangban van **B.B.** tanú előadásával és az igazságügyi orvos-szakértői véleménnyel.

**A.A.** tanú vallomásának értékelése ugyancsak megtörtént az ítélet 19. oldalán és ebből azt a megállapítást szűrte le a törvényszék, hogy a vádlott az egyedül hagyottság állapotát és az érzelmi kilátástalanságot élte meg az elkövetés időszakában a férje tartós távollétei, illetve otthoni magatartása miatt. Ez hozzájárult a kedvezőtlen pszichés állapotához, melyet az elsőfokú bíróság - helyesen - enyhítő körülményként vett figyelembe.

A törvényszék foglalkozott törvényes képviselő tanú vallomásával is, aki csupán az előzményekre, a felesége és tanú 5 kapcsolatára tudott információval szolgálni.

Tekintve, hogy a bíróság csak annak a személynek a cselekvőségét vizsgálhatja, akit az ügyészség a bűncselekmény elkövetésével megvádolt, nem is tehetett semmilyen megállapítást a vádlott férjére, mint aki „potenciális” elkövető lehetett vagy nem lehetett.

Az elsőfokú bíróság részletesen és alaposan tett eleget indokolási kötelezettségének. Meggyőző magyarázatát adta annak a megállapításának, hogy minden kétséget kizáróan a terhelt bántalmazhatta a sértettet, melynek módja a megrázás volt, aminek a következményeként a közvetlen életveszélyes állapot kialakult, majd a maradandó fogyatékoság beállt. A bizonyítékok értékelése megfelel a logika szabályainak, teljes körű, törvényes, sőt színvonalas. Semmilyen kiegészítést, pontosítást nem igényel.

Ugyanazon bizonyítási anyag mellett ez az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenység és az általa megállapított tényállás alappal nem támadható. Ily módon a felmentésre irányuló védelmi fellebbezés sem foghatott helyt.

Az eljárási és logikai hibáktól mentesen mérlegeléssel megállapított tényállás a Be. 592. § (1) bekezdés a/-b/ és (2) bekezdés a/-d/ pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, csak kis mértékben szorul pontosításra, melyet a másodfokú bíróság a vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozata alapján a Be. 593.§ (1) bekezdés a/ pontja értelmében az alábbi módon eszközölt.

A terhelt személyi körülményei között rögzíteni kell, hogy az egészségügyi intézetben gondozott sértett gyermek ellátására havi 2.000 forinttal, az édesanyja nevelésében lévő legkisebb gyermeke tartásához havi 20.000 forinttal járul hozzá. Havi jövedelme 178.000 forint, tulajdona egy családi ház ½ része, amin a jövedelme 33%-át terhelő kölcsöntörlesztés áll fenn.

Az ítéleti tényállás teljes mértékben megalapozott, mentes a Be. 593. §-ban írt hiányosságoktól. A tényállás a bizonyítás anyagának megfelelő, ilyen módon az ítélőtábla a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a pontosított és kiegészített tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A vádlott bűnösségére okszerűen vont következtetést a törvényszék. A terhére megállapított - 2012. január 13-15. között megvalósított - bűncselekményt is helyesen minősítette az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény (Btk.) 2.§-ában rögzített időbeli hatályra vonatkozó rendelkezések alkalmazásával, a Btk. 164.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (8) bekezdés I. fordulatában meghatározott és aszerint 2-8 éves büntetési tétellel fenyegetett életveszélyt okozó testi sértés büntettének.

A törvényszék a Kúria 3/2013. számú Büntető Jogegységi határozatának szempontrendszerére alapján azt állapította meg, hogy a vádlott szándéka a testi sértés okozására eshetőleges volt, hiszen nem kívánta a 4 hónapos gyermek sérülését, de ennek a lehetőségét átlátta és abba belenyugodott. A másodfokú bíróság egyetértett ezzel az állásponttal, illetve a hozzá fűzött jogi indokolással.

Ugyanakkor az eredmény; az életveszélyes sérülés tekintetében a táblabíróság úgy látta, hogy a vádlottat a gondatlanság súlyos foka terheli, melyre egyébként az elsőfokú ítélet meghatározást nem tartalmazott.

Egy háromgyermekes anyának, aki tudja, hogy a csecsemője koraszülött volt, mindössze 4 hónapos, a fizikai állapota, izomrendszere még gyenge, annak átfogja a tudata, hogy kisebb intenzitású erőbehatás esetén is olyan súlyos sérüléseket szenvedhet a gyermek, amelyek az életét veszélyeztetik. A vádlott könnyelműen bízott azonban e következmények elmaradásába, bár ennek a bizalomnak semmilyen realitása nem volt.

A bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság teljes körűen feltárta és a súlyuknak megfelelően értékelte. Nem osztotta az ítélőtábla az ügyészség azon álláspontját, miszerint a vádlott terhére szóló szempontok olyan nyomatékkal vannak jelen, amik a - kétségkívül indokoltan kiszabott - végrehajtandó szabadságvesztés büntetés tartamának emelését teszik szükségessé.

E körben utalni kell az Európai Emberi Jogi Bíróság határozatára, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye szövegezésére, - annak is a 6. cikkére - az ésszerű időn belül való eljárás követelményeire, amelyre figyelemmel volt a büntetés kiszabása során. Erre is tekintettel egyet értett a törvényszékkel, amely a középérték alatt állapította meg a szabadságvesztés büntetést. Az idézett 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint, mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az

ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Törvényi kötelessége tehát a bíróságoknak az eljárások ésszerű időn belül való lefolytatása.

Jelen eljárásban azt kell megállapítani, hogy ez a követelmény sérelmet szenvedett, ugyanis 6 és fél év telt el a bűncselekmények elkövetése óta - ebből 5 év bírósági szakban -, amely időtartam nem vonható az „ésszerű idő” kategóriájába, ugyanakkor a vádlottnak sem róható fel, hiszen nem az ő magatartása vezetett az eljárás elhúzódásához, hanem a kétszeri hatályon kívül helyezés.

A másodfokú bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és a Legfelsőbb Bíróság, majd a Kúria gyakorlatára - mindenképpen értékelnie kellett, mint ahogyan értékelte a törvényszék is, amikor a joghátrány mértékét meghatározta.

Ezért a szabadságvesztés és mellékbüntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés nem foghatott helyt.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, azokat a felülbírálat nem érintette.

Az elsőfokú bíróság határozatának jogszabályi hivatkozásai túlnyomórészt helyesek, szükséges volt azonban az alábbiak szerint kiegészíteni, valamint a 2018. július 1. napjától hatályos büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezései megjelöléseit is át kellett vezetni.

A törvényszék a közügyektől eltiltás mellékbüntetését indokoltan és arányosan szabta ki a szabadságvesztés mértékéhez igazodva a Btk. 61.§ (1) bekezdését és a 62.§ (2) bekezdését is alkalmazva a két gyermeke ellen is bűncselekményt elkövetett, ezáltal a közügyekben való részvételre méltatlanná vált vádlottal szemben.

Az új eljárási törvény alkalmazása miatt szükséges módosítani akként, hogy a bíróság a bűnügyi költségnek a vádlott terhére rótt bűncselekménnyel összefüggő részének a vádlottra terheléséről Be. 574. § (1) bekezdése, míg a megismételt eljárásokhoz kapcsolódó bűnügyi költség állam általi viseléséről a Be. 574.§ (3) bekezdés alapján, a szülői felügyeleti jog megszüntetéséről a Be. 572.§ (1) bekezdés szerint rendelkezett.

A táblabíróság az ítélet rendelkező részében a Be. 561.§ (2) bekezdés b/ és d/ pontja szerint pontosította a terhelt személyi adatait, valamint a szülői felügyeleti jog megszüntetésével érintett sértett személyi adatait, a végrehajthatóság érdekében.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítélető tábla a Veszprémi Törvényszék 2018. április 27. napján kihirdetett 3.B.183/2018/6. számú ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védői díjjal felmerült bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be. 574. § (3) bekezdésén és a Be. 613.§ (1) bekezdésén alapszik.

Győr, 2018. szeptember 18.

. Péntek László sk. a  
tanács elnöke

dr. Vajda Edit sk. előadó bíró

Szalainé dr. Joánovits Krisztina sk.  
bíró

Z á r a d é k :

Győri Ítéltábla fenti végzése folytán a Veszprémi Törvényszék 3.B.183/2018/6. számú ítélete 2018. szeptember 18. napján jogerős.

Dr. Péntek László sk.  
a tanács elnöke